

ROK TRZYDZIESTY TRZECI

ZESZYT PIERWSZY

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA
I WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ PIERWSZY

WARSZAWA — POZNAŃ 1971
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Borowski, Stanisław Kowalski (zast. redaktora naczelnego), Adam Łopatka, Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor naczelny), Stanisław Smoliński (zast. red. naczelnego)

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Alfons Klafkowski, Seweryn Kruszczyński, Władysław Markiewicz, Tadeusz Molenda, Tadeusz Szczurkiewicz, Stanisław Waszak, Franciszek Wróblewski, Zbigniew Zakrzewski

Adres Redakcji

Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Coll. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 613-41 w. 290

Copyright by
Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1969

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1322 + 138 egz. Ark. wyd. 28,5. Ark. druk. 22,75. Papier druk. sat. kl V 70 g 70×100. Oddano do składania 13 XI 1970 r. Podpisano do druku 20 II 1971 r. Druk ukończono w lutym 1971 r. Zamówienie nr 638/242 B-10/1268. Cena zł 30,-

DRUKARNIA UNIwersytetu im. ADAMA MICKIEWICZA, POZNAŃ, FREDRY 10

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Doc. Uniwersytetu Karola w Pradze, dr habil. Václav Pavlíček, <i>Rola Frontu Narodowego w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej</i>	1
Prof. emeryt. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu dr Tadeusz Cyprian, <i>Wpływ przemian społecznych na prawo karne</i>	27
Dr Tadeusz Smyczyński, adwokat (Poznań), <i>Charakter prawny wieczystego użytkowania</i>	37
Dr Edward Muszalski, adwokat (Warszawa), <i>Roszczenia regresowe ubezpieczyciela według kodeksu cywilnego (art. 828)</i>	55
Mgr Lech Dzikiewicz, adwokat (Warszawa), <i>Charakter klauzuli odpowiedzialności odszkodowawczej w umowie o pracę</i>	69
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej we Wrocławiu, dr Czesław Sułkowski, <i>O pewnych kryteriach wyboru wariantów inwestycyjnych</i>	87
Rzeczoznawca Projektowania Systemów Elektronicznego Przetwarzania Danych, dr Alfons Brzeziński (Poznań), <i>Rachunek kosztów rozwoju techniki</i>	105
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Elżbieta Hołdowska, <i>O koncentracji w budownictwie</i>	121
St. asystent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie, mgr Janusz Jaworski, <i>Próba cybernetycznej interpretacji problemu zapasów na przykładzie huty żelaza</i>	133
Mgr Eugeniusz Adamski (Poznań) i mgr Zdzisław Karpiński dyrektor Okręgu Poczty i Telekomunikacji w Poznaniu, <i>Społeczno-ekonomiczne determinanty zapotrzebowania na usługi pocztowo-telekomunikacyjne</i>	147
St. asystent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, mgr Bronisław Stęplowski, <i>Proces makroekonomicznej racjonalizacji transportu a rachunek ekonomiczny w gospodarce socjalistycznej</i>	173
Wykładowca Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu mgr Kazimierz Polarczyk, <i>Wynik pracy podstawą definicji i klasyfikacji usług oraz sfery usług</i>	189
Prof. Politechniki Szczecińskiej, dr Józef Rutkowski, <i>Podstawowe metody regulowania współczesnej gospodarki kapitalistycznej</i>	205
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu dr Zenobia Kna-kiewicz, <i>Nowa międzynarodowa jednostka walutowa „prawo do specjalnego ciągnięcia” MFW.</i>	223
Adiunkt Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa (Warszawa), mgr Leopold Kędzierski, <i>Model technologiczny systemu informacyjno-decyzyjnego w przedsiębiorstwie.</i>	241
Adiunkt Uniwersytetu Warszawskiego dr Marcin Kula, <i>Boliwia: latynoamerykańska wersja ustroju pośredniego</i>	263:

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

- E. Wengerek, *Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 1970, PWN, ss. 257 (rec. Władysław Siedlecki) 279
- Z. Janowicz, *Tendencje rozwojowe ustroju administracyjnego Niemieckiej Republiki Federalnej*, Poznań 1909, PTPN, ss. 248 (rec. Ludwik Bar) 281
- W. Szyszkowski, *Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych*, Warszawa 1969, PWN, ss. 231 (rec. Karol Marian Pospieszalski) 284
- T. Dybowski, *Ochrona własności w polskim prawie cywilnym*, Warszawa 1969, Wyd. Prawnicze, ss. 423 (rec. Andrzej Stelmachowski) 288
- A. Kopff, *Szata graficzna gazety i ilustracja prasowa w świetle prawa*, Kraków 1970, Ośrodek Badań Prasoznawczych RSW Prasa, ss. 187 (rec. Tadeusz Cyprian) 291
- L. Dembiński, *Samostanowienie w prawie i praktyce ONZ*, Warszawa 1969, PWN, ss. 274 (rec. Krzysztof Skubiszewski) 294
- Manual of Public International Law*. Praca zbiorowa pod red. M. Sorensena, London—Melbourne—Toronto—New York 1968, Carnegie Endowment for International Peace, ss. LXV + 930 (rec. Stanisław E. Nahlik) 296
- L. Gordenker, *The UN Secretary-General and the Maintenance of Peace*, New York—London 1967, Columbia University Press, ss. XX + 380 (rec. Krzysztof Skubiszewski) 301
- Revolucja, gosudarstwo i prawo. Sbornik statiej*, pod red. W. A. Dorogina, Mińsk 1969, ss. 245 (rec. Andrzej Sylwestrzak) 302
- I. P. Bliszczenko, *Sowietskoje gosudarstwo i osnovnyje prawa i swobody człowieka*, Moskwa 1969, Izd. Znanije, ss. 67 i G. W. Malcew, *Socialistyczekoje prawo i swoboda licznosti*, Moskwa 1968, Juridyczeskaja Literatura, ss. 142 (rec. Hanna Suchocka) 305
- W. N. Skobielkin, *Juridyczeskije garantii trudowych praw raboczich i służaszczich*, Moskwa 1969, Juridyczeskaja Literatura, ss. 183 (rec. Andrzej Świątkowski) 308
- Z. Samsel, *Wpływ społecznego funduszu spożycia na budżety rodzin pracowników*, Warszawa 1969, GUS, ss. 27 (rec. Tadeusz Rutkowski) 311
- O. I. Tarnowski, N. M. Mitrofanowa, *Stoimost i cena na mirowom socialistyczeskome rynku*, Moskwa 1968, Izd. Nauka, ss. 331 (rec. Józef Michalak) 312
- Z. Tyszka, *Przeobrażenia rodziny robotniczej w warunkach uprzemysłowienia i urbanizacji*, Warszawa 1970, PWN, ss. 308 (rec. Stanisław Kowalski) 315

III. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

- Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego* (opracował Henryk Dąbrowski) 319
- Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego* (opracował Stefan Kalinowski) 323

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

<i>Międzynarodowa konferencja w Strasburgu na temat ochrony praw człowieka</i> (Anna Michalska)	331
<i>Kontakty zagraniczne Wydziału Prawa UAM w roku akademickim 1969/1970</i> (Anna Michalska)	333
<i>Seminarium nauk politycznych w Sopocie</i> (Leszek Łuczak, Jerzy Silski).	336
<i>Zjazd cywilistów w Kolobrzegu</i> (Andrzej Koch).	340
<i>Przewód habilitacyjny dra Leopolda Steckiego</i> (Andrzej Koch)	343
<i>Wyniki konkursu CRS na prace naukowo-badawcze</i>	344

CONTENTS

I. ARTICLES

Václav Pavliček, Dr habil., Docent at Charles University in Prauge, <i>The Role of the National Front in the Czechoslovak Socialist Republic.</i>	29
Tadeusz Cyprian, Dr habil., Professor Emeritus at Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Influence of Social Change on Criminal Law.</i>	33
Tadeusz Smyczyński, Dr iur. of the Poznań Bar, <i>Legal Nature of Perpetual Tenancy.</i>	54
Edward Muszalski, Dr iur., of the Warsaw Bar, <i>Reversionary Claims of the Insurer in the Civil Code.</i>	66
Lech Dzikiewicz, Magister iur. of the Warsaw Bar, <i>The Clause on Pecuniary Responsibility in the Labour Contract.</i>	85
Czesław Sułkowski, Dr oecon., Adjunct at the School of Economics in Poznań, <i>On Certain Criteria of Choice of Investment Variants</i>	102
Alfons Brzeziński, Dr., Expert of the Data Processing System, Poznań, <i>On the Account of Costs of Technical Development</i>	119
Elżbieta Hołdowska, Dr oecon., Adjunct at the School of Economics in Poznań, <i>On Concentration in Building</i>	132
Janusz Jaworski, Magister oecon., Senior Assistant at the School of Economics in Kraków, <i>An Attempt at Cybernetic Interpretation of Inventory Problems on the Example of an Iron Foundry</i>	145
Eugeniusz Adamski, Magister oecon. and Zdzisław Karpiński, Magister oecon., Poznań, <i>Socio-economic Determinants of Demand in Postal-Telecommunication Services.</i>	170
Bronisław Stęplowski, Magister oecon., Senior Assistant at the School of Economics in Poznań, <i>The Macroeconomic Process of Rationalization of Transport and Economic Calculation in Socialist Economy.</i>	187
Kazimierz Polarczyk, Magister, Lecturer at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Result of Work on a Basis for the Definition and Classification of Services and Sphere of Services.</i>	202
Józef Rutkowski, Dr habil., Professor of the Polytechnic School in Szczecin, <i>Principle Methods of Regulation in Contemporary Capitalist Economy.</i>	221
Zenobia Knakiewicz, Dr oecon., Adjunct at the School of Economics in Poznań, <i>The New International Unit: Special Drawing Rights in the International Monetary Fund.</i>	239

Leopold Kędzierski, Senior Assistant Institute of Organization and Mechanization of Building Industry, <i>Technological Pattern of an Information-Decision System in the Enterprise</i>	260
Marcin Kula, Dr., Senior Assistant at Warsaw University, <i>The Latin American Version of an Indirect System.</i>	276
II. SURVEY OF LITERATURE	279
III. SURVEY OF DECISIONS	319
IV. NOTES AND COMMUNICATIONS	331

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Доцент Университета Карла в Праге д-р Вацлав Павличек, <i>Роль Народного Фронта в Чехословацкой Социалистической Республике</i>	1
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани (на пенсии) д-р Тадеуш Циприан, <i>Влияние общественных перемен на уголовное право</i>	27
Д-р Тадеуш Смычински, адвокат (Пазнань), <i>Юридический характер вечного пользования.</i>	37
Д-р Эдвард Мушальски, адвокат, <i>Регрессивные притязания страховщика по гражданскому кодексу.</i>	55
Мгр Лех Дзикович, адвокат (Варшава), <i>Характер клаузулы имущественной ответственности в договоре о труде</i>	69
Адъюнкт Высшей Экономической Школы во Вроцлаве д-р Чеслав Сулковски, <i>О некоторых критериях выбора вариантов капиталовложений</i>	87
Специалист по проектированию автоматизированных систем обработки данных, (Познань) д-р Альфонс Бжезински, <i>Учёт издержек по развитию техники.</i>	105
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани д-р Эльжбета Холдовска, <i>О концентрации в строительстве</i>	121
Ст. ассистент Высшей Экономической Школы в Кракове, мгр Януш Яворски, <i>Попытка кибернетической интерпретации проблемы на примере металлургического завода.</i>	133
Мгр Еугениуш Адамски (Познань) и мгр Здзислав Карпински, Директор Окужного Узла Почты и Связи в Познани, <i>Общественно-экономические детерминанты спроса на услуги почты и связи</i>	147
Ст. ассистент Высшей Экономической Школы в Познани мгр Бронислав Стемплевски, <i>Процесс макроэкономической рационализации транспорта а экономический расчёт в социалистическом хозяйстве</i>	173
Преподаватель Университета им. А. Мицкевича в Познани мгр Казимеж Полярчик, <i>Результаты труда основа определения и классификации услуг а также сферы услуг.</i>	189
Проф. Щетинского Политехнического Института д-р Юзеф Рутковский, <i>Основные методы регулировки современного капиталистического хозяйства</i>	205
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани д-р Зенобия Кнакевич, <i>Новая международная валютная единица „право на специальный тираж“ МФВ.</i>	223

Адъюнкт Института Организации и Механизации Строительства (Варшава) мгр Леопольд Кендзерски, <i>Технологическая модель информационно-решающей системы в предприятии</i>	241
Адъюнкт Варшавского Университета д-р Марцин Куля, <i>Боливия: Латиноамериканский вариант промежуточного строя</i>	263
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	279
III. ОБЗОР СУДЕБНОЙ ПРАКТИКИ	319
IV. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ	331